

A propòsit de l'article de Mercè Almagro

Anna Miñarro i Teresa Morandi

L'article que podeu llegir a continuació és un extracte de les principals idees d'un treball més ampli que és fruit del treball d'investigació per a la tesi doctoral en Etudes Ibériques et Latino-Américaines, de la Mercè Almagro. La tesi doctoral es titula: «Josefina Rodríguez Aldecoa un exemple d'écriture depuis la mémoire et la différence», i va ser presentada el novembre del 2004 a la Universitat de Perpinyà.

En el seu treball la Mercè Almagro interpreta el sentit de l'obra de la Josefina, una autora que va compartir a l'ensem la passió per la pedagogia i l'escriptura.

Rodríguez Aldecoa en la seva trilogia *Historia de una maestra*, *Mujeres de negro* i *La fuerza del destino*, ens dona a conèixer algunes de les conseqüències de la Guerra del 36, de la postguerra, i del franquisme, però des d'una perspectiva de gènere: la manca de contacte real amb la mare, el significat del silenci, l'oblit, l'exili, la fam, la injustícia, el fred, i la malaltia, són temes que vertebreren el conjunt de l'obra. Malgrat la duresa de les experiències viscudes, del patiment i de la misèria, aquelles dones que descriu van demostrar un enorme coratge i una ferma voluntat de sobreviure així com una gran capacitat de reorganitzar-se. Només per això ja mereixen el nostre reconeixement.

Mercè Almagro, partint del discurs de Rodríguez Aldecoa, basteix una teoria sobre el paper de la dona en l'entramat social. Introdueix elements en relació a la recuperació i la defensa de la figura materna i, per extensió, en relació al fet

que en els orígens no tan sols es troben les claus de la veritable pàtria, sinó també el sentit del ser originari de filla.

Les dones estan en contacte amb l'origen, tenen capacitat per a reconèixer el seu desig genuí i la seva saviesa, però, l'abisme apareix quan es produeix una contradicció. Així, per a ella, l'ordre simbòlic és doble i aquest seria el tret de sortida que propicia el canvi, en una primera instància detectant la contradicció i desplaçant l'ordre patriarcal a continuació.

Per sustentar aquestes afirmacions contingudes en l'article, la Mercè Almagro s'empara també en l'obra de la filòsofa Luisa Murano, qui reflexiona sobre quelcom important: sexuar l'experiència. La història ha de tenir present dues mirades sobre la manera de viure i de fer cultura: la història des de l'òptica de les dones i la història des dels homes que s'hi relacionen.

Així, el sentit del discurs que desenvolupa la Mercè Almagro és el de no continuar vivint en la negació de l'alteritat.

La contínua reflexió, doncs, està servida.

■
Anna Miñarro
Indústria, 129. 1er. 1^a
08025 Barcelona
Tel. 93 456 15 10
annaminy@copc.es

Teresa Morandi
Tel. 93 212 07 64
12450cgs@comb.es